№ 193. Wtorek 25. Sierpnia 1863. Rok wydania

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Gmina *Kurniki*, w obwodzie lwowskim, obowiązała się po wieczne czasy dla założenia regularnej szkoły parafialnej u siebie, istniejący już budynek szkolny pod nr. 12 dobudowaniem pomieszkania dla nauczyciela rozszerzyć i cały budynek szkolny utrzymywać nadal w dobrym stanie, sprawiać potrzebne porządki szkolne, czuwać nad czystością szkoły, dostarczać potrzebnego na opał szkoły drzewa i płacić każdoczesnemu nauczycielowi rocznie 127 zł. wal. austr.

Oprócz tego obowiązał się gr. kat. pleban miejscowy, ksiądz Alexy Bublik, na czas swego urzędowania kapłańskiego w tem miejscu dodawać rocznie 3 zł. w. a. i na założenie szkółki drzew owocowych, odstąpić część gruntu erekcyonalnego pod Nr. top. 95 objętości 174 sążni kwadratowych.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

(Ofiara dobroczynna.) Pewien przyjaciel ludzkości, który nie chce być wymienionym, złożył w Prezydyum Namiestnictwa w Wiedniu kwotę 1000 złr. w 6 procentowych parcyalnych obligacyach hypotecznych na powiększenie kapitału fundacyi, którą utworzył na cześć urodzin Jego cesarzew. Mości Arcyksięcia Rudolfa w roku 1858 w zamiarze założenia domu ubogich w Wiedniu.

Część nieurzędowa.

Lwów, 25. sierpnia.

Kongres książąt niemieckich i obrady nad projektem reformy związku niemieckiego w Frankfurcie są ciągle jeszcze głównym przedmiotem uwagi powszechnej, i do nich też odnoszą się wyłącznie wszystkie telegramy nadesłane dzisiejszą pocztą.

Dnia 22. b. m. był w Frankfurcie bal u pana Bethmanna i wypadł bardzo świetnie. Jego Mość Cesarz przybył o godzinie 9. i kazał przedstawiać sobie kilka znakomitości i dam. Również większa część obecnych tam Królów i książąt zaszczyciła ten bal obecnością swoją, i zabawa była wielce ożywiona. Zaś nazajutrz był obiad u Jego Mości Cesarza, na który zaproszeni byli lord Clarendon, baron Bethmann i baron Rothschild.

Frankfurter Journal z 23go b. m. ogłasza depeszę Bismarka z Gastein 14. sierpnia do barona Werthera w Wiedniu, o której autentyczności nie można wcale powątpiewać. Wszystkie kroki względem zaproszenia Prus na kongres franfurcki są w niej szczegółowo opowiedziane. Dnia 7. sierpnia doręczone zostało Królowi cesarskie pismo własnoręczne, które dla kąpielowej kuracyi Króla proponowało wysłanie Księcia królewskiego, chociaż Król już dawniej oświadczył ustnie Cesarzowi, że przed 1. października jest kongres książąt prawie niepodobnym. Królewskie pismo własnoręczne z 7. sierpnia odmówiło też niezwłocznie wysłanie księcia. Dalej pisze p. Bismark, że podobne projekta nie mogą być jednostronnie przygotowywane i z nadzwyczajnym pospiechem uchwalone; sądzi on przeto, że nieodpowiadałoby to godności Króla, udawać się do Frankfurtu dla obradowania nad projektami, o które pierwej nie pytano Prusy; krok taki powinnyby poprzedzać obrady ministeryalne. Rząd królewski osądził, że chwila teraźniejsza nie jest stosowną do przedsiębrania reformy; gdyby jednak mimo to był spowodowanym objawić zdanie swoje o tem, tedy mógłby on uznać odpowiednią podstawę tylko w reprezentacyi ludu, wychodzącej w stosunku do liczby ludności państw pojedyńczych z bezpośrednich wyborów, z uchwalającym udziałem w sprawach związkowych.

Korespondencya Buddensa pisze, że znaczniejsi monarchowie niemieccy, Królowie i Wielcy Książęta zajmują się ciągle z równym zapałem dziełem reformy, a niechęć Badenu uzasadniona jest nieobecnością Roggenbacha. Ten sam organ nazywa uchwały izby deputowanych stosunkowo pomyślnemi.

W sprawie szlezwik-holsztyńskiej donosi *l'Europe* z 23. b. m. co następuje: W przyszły czwartek nadejdzie odpowiedź Danii na uchwałę związkową z 9. lipca tej treści, że Dania nie może odpowiedzieć żądaniu sejmu związkowego, że zatem nie odwoła obwieszczenia z dnia 30. marca r. b., a exekucyę związkową uważać będzie za krok nieprzyjacielski przeciw godności i exystencyi monarchii duńskiej.

Przytem zapewnia *l'Europe*, że główne punkta przymierza zaczepno odpornego między Danią i Szwecyą są już umówione, a exekucya związkowa byłaby hasłem do wkroczenia wojsk szwedzkich do Danii.

Z teatru wojny w Królestwie Polskiem nie ma dziś żadnych nowin; napomknąć tylko musimy, że podana w dziennikach wiedeńskich wczorajsza depesza nasza z Mysłowic o uszkodzeniach kolei żelaznej wylicza nie 16 lecz tylko 6 uszkodzonych mostów.

Monarchia Austryacka.

Lwów, 24. sierpnia. *(Obchód urodzin cesarskich.)* O uroczystem obchodzeniu rocznicy urodzin Najjaśn. Pana w naszym kraju otrzymaliśmy następujące dalsze sprawozdanie:

W *Zaleszczykach* odprawiano w rz. kat. kościele parafialnym uroczyste nabożeństwo z odspiewaniem Te Deum i hymnu ludu w obecności c. k. załogi, urzędników, żandarmeryi, straży finansowej i licznie zgromadzonego ludu. Po nabożeństwie składali życzenia swoje dla Najjaśn. Pana reprezentanci gminy miejskiej i c. k. urzędnicy w ręce naczelnika obwodu, a potem był obiad u naczelnika obwodu, przyczem spełniano toasty na cześć Najjaśn. Pana i całej rodziny cesarskiej, a równocześnie uraczyła gmina miejska różnemi napojami c. k. załogę.

W *Jarosławiu* odbyły się uroczyste nabożeństwa w kościołach parafialnych obudwu obrządków, a w wilię uroczystości także w bożnicy izraelickiej. Prócz tego objawiła reprezentacya miasta swoje uczucie patryotyczne wotując dla c. k. wojska załogowego zacząwszy od wachmistrza nadół dwudniowy żołd gratis z kwotą menażową.

W *Trembowli* po uroczystem nabożeństwie w obu kościołach parafialnych obudwu obrządków odbył się festyn ludu, złożony z rozmaitych zabaw i tańców, przyczem obdzielono także datkami pieniężnemi ubogich miejscowych, tak chrześcian jak i żydów; wieczorem zaś było miasto oświetlone, a na okolicznych górach płonęły ognie radośne.

W *Mielnicy*, miasteczku powiatowem w obwodzie czortkowskim, było uroczyste nabożeństwo w rzym. kat. kościele parafialnym z odspiewaniem Tedeum i hymnu ludu, a po nabożeństwie uraczyli c. k. urzędnicy powiatowi załogę miejscową różnemi napojami.

Dukla, miasteczko powiatowe w obwodzie sanockim, uczciła dzień urodzin Najjaśn. Pana oprócz uroczystego nabożeństwa w kościołach parafialnych obudwu obrządków i w bożnicy izraelickiej, także obdzieleniem dwóch inwalidów z jasielskiego funduszu obwodowego dla inwalidów, obdarzeniem pieniężnemi datkami dwudziestu sług stosownie do lat ich służby i uraczeniem przechodzącego transportu wojska z pułku piechoty Arcyksięcia Salwatora za pomocą składki urządzonej pomiędzy c. k. urzędnikami powiatowymi i ludnością miejską; zaś wieczorem było miasto oświetlone.

W *Kałuszu*, w obwodzie stryjskim, odbyło się dla niebezpiecznego stanu rzym. kat. kościoła parafialnego, spólne nabożeństwo uroczyste obudwu obrządków w grec. kat. kościele parafialnym, a wieczorem oświetliła ludność miasto z własnej chęci.

Nakonice w *Kopyczyńcach*, w obwodzie czortkowskim, było również uroczyste nabożeństwo w kościołach parafialnych obudwu obrządków, jako też w bożnicy izraelickiej, a potem obdzielono inwalidów z fundacyi hrabi Baworowskiego.

Wiedeń, 23. sierpnia. *(Nowiny dworu.)* *A. C.* ma wiadomości z Frankfurtu, podług których nastąpiłby powrót Jego Mości Cesarza w sobotę 29. lub w niedzielę 30. b. m.; Najjaś. Pan ma wysiąść w Penzingu i udać się ztamdąd do Schönnbrunnu. — Jej Mość Cesarzowa przybyła wczoraj z Reichenau do Schönbrunnu, a dziś ma odjechać z powrotem do Reichenau.

Jego Mość Cesarz *Ferdynand* ofiarował Towarzystwu ku rozszerzaniu pism drukowanych, mających na celu oświatę ludu, kwotę 500 zł. w. a. na poparcie zamierzonego przez to towarzystwo wydania „historyi austryackiej dla ludu“.

A. C. dowiaduje się, że Arcyksiążę *Szczepan*, który bawi teraz równocześnie z Jego Mością Cesarzem w Frankfurcie, przybędzie w towarzystwie Cesarza do Wiednia. — Arcyksiążę ***Rainer*** udzielał wczoraj audyencyi w zastępstwie Cesarza.

Wenecki korespondent dziennika *Presse*, donosi, że wiadomość o zaproszeniu Arcyksięcia *Ferdynanda Maxymiliana* i małżonki jego ze strony Króla belgijskiego do Bruxeli potwierdza się, i że Arcyksiążę czyni już przygotowania do tej podróży. — Arcyksiążę *Karol Ludwik* przybył z Reichsztadu do Wiednia.

(Sztab jeneralnego kwatermistrzostwa i drogi żelazne. — Budowa drogi żelaznej wschodnio-galicyjskiej.) Przy wielkiem znaczeniu dróg żelaznych dla celów wojskowych koniecznem jest, ażeby sztab kwatermistrzostwa jeneralnego miał sposobność poznania nie tylko istoty dróg żelaznych w ogóle, ale nadto, żeby oficerowie tego korpusu obznajomili się z praktycznym popędem na drogach żelaznych, ażeby przy zadysponowaniu większych poruszeń wojskowych, można mieć należyty wzgląd na siły pojedyńczych kolei i zastosować do nich właściwe żądania. W tym celu od kilku już lat pewna liczba oficerów sztabu głównego kwatermistrzostwa w jesieni wysełana bywa do różnych dróg żelaznych monarchii, dla

rozpatrzenia się w nich. Środek ten miał zawsze skutek pożądany, ile że dyrekcye właściwych dróg żelaznych najchętniej uprzedzały życzenia oficerów odkomenderowanych. W roku bieżącym trzech c. k. kapitanów z sztabu głównego kwatermistrzostwa odebrało toż polecenie, w skutek którego oficerowie ci rozpatrywać się będą w liniach drogi żelaznej północnej Cesarza Ferdynanda, południowo-północnej niemieckiej drogi żelaznej, tudzież drogi żelaznej południowej z jej ramieniem do Oedenburga i dróg żelaznych wenecko-tyrolskich.

Towarzystwo starające się o koncesyę na budowę drogi żelaznej wschodnio-galicyjskiej, na którego czele stoi książę Leon Sapieha i hr. Włodzimirz Borkowski, postanowiło rozpocząć roboty przygotowawcze na własne ryzyko, w nadziei przyzwolenia rady państwa na żądane gwarancye, tak ażeby budowa już na przyszłą wiosnę rozpocząć się mogła. Towarzystwo uzyskało już pozwolenie w tym celu i w dniu 30. sierpnia przybyć mają inżynierowie do Lwowa i do Czerniowiec dla jednoczesnego rozpoczęcia robót na obudwu punktach.

Anglia.

(Petycya Polaków.) Petycya Polaków do Earla Russella o zbrojną interwencyę przyjęta została na meetingu w James Hall. Minister jednak nie przyjął deputacyi, która mu tę petycyę miała doręczyć. To wzniecilo poruszenie między przyjaciołmi Polaków, i jak słychać szukają przystępu do Jej król. Mości. *Times* krytykuje bardzo tę petycyę. Polacy nie mieli nigdy konstytucyi, i nie wiedzą co ona jest; utrzymuje nawet złośliwie, że nie ma narodu polskiego, tylko szlachta polska. W ogólności widać, że w Anglii w kołach mających znaczenie, nie chcą prowadzić wojny.

Francya.

Paryż, 20. sierpnia. W czasie obiorów trzech arcybiskupów i siedmiu biskupów francuzkich ogłosiło pismo zbiorowe, zawierające rady i instrukcye dla wyborców. Pismo to przez ministra wyznań religijnych przed radę stanu zaskarzone zostało, jako nadużyciem władzy będące. Rada stanu na wniosek sekcyi swej dla spraw prawodawczych i wymiaru sprawiedliwości zgodnie z wnioskiem ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego wydała wyrok nakazujący zniszczenie pisma wyż powołanego, uznając w nim nadużycie władzy. Motywa wyroku opierają się na konkordacie, na bulli papieskiej z grudnia 1861 roku, na dekrecie apostolskim z 1802 r. i na deklaracyi z 1862 r., stanowiącej, iż głowa kościoła i kościół sami mają tylko władzę w sprawach kościelnych a nie cywilnych. Biskupi więc w sprawach cywilnych nie mogą naradzać się wspólnie i wspólne wydawać postanowienia bez pozwolenia rządu.

Z tych samych powodów wyrok rady stanu nakazał zniszczenie listu przez arcybiskupa z Towru do ministra wyznań religijnych pisanego.

La France donosi, iż p. Dubois de Saligny, poseł francuzki w Mexyku, odwołany zostanie; miejsce jego zajmie p. Montholon, dotychczasowy jeneralny konzul w Nowym Jorku. Powodem odwołania p. Saligny ma być konferencya, która się między Francyą a Anglią i Hiszpanią w sprawie mexykańskiej zawiąże, na której to konferencyi p. Dubois de Saligny jako położenia rzeczy w Mexyku dobrze świadomy, Francyę zastępywać będzie.

Włochy.

(Usposobienie we Włoszech.) Usposobienie we Włoszech jest obecnie bardzo pognębione, ponieważ obawiają się, że na kongresie monarchów w Frankfurcie przyjdą pod obrady stosunki Włoch, a odnośne uchwały mogą postawić na drodze pewne zmiany, po których o tyle nie można sobie obiecywać korzyści dla półwyspu, o ile łatwo przewidzieć, że chęci podbojów będzie postawiona zapora. Teraźniejszemu ministerstwu zarzucają apatyę, i żądają zmiany tegoż; złorzeczą przymierzu z Francyą, które Włochy uczyniło wazalem, i ręce im związało. Dzienniki chociażby chciały nic mogą popierać tych żądań, bo gdy wyrażają się przeciw ministerstwu, podpadają konfiskacie; nie mniej wpływ na opinię publiczną objawia się przez karykatury na przymierze francuzkie itp., a z wyjątkiem ministrów i ich coraz słabszego stronnictwa, wszyscy przypisują Francyi udaremnienie nadziei posiadania Rzymu i Wenecyi i radziby nawet wojnę z nią prowadzić. Chciwi boju sądzą nawet, że mogliby liczyć na pomoc Anglii i Prus. Słowem, przygotowuje się we Włoszech agitacya; jakie będą jej skutki, to się pokaże w przyszłości.

Niemcy.

Projekt reformy

wniesiony przez Najjaśn. Cesarza austryackiego na kongresie Monarchów w Frankfurcie, opiewa według doniesień z Frankfurtu, jak następuje:

Projekt aktu reformy związku niemieckiego.

Dział I.

Postanowienia ogólne.

Artykuł 1.

Rozszerzenie celów związku.

Celami związku niemieckiego są: Czuwanie nad bezpieczeństwem i potęgą Niemiec na zewnątrz, czuwanie nad porządkiem publicznym wewnątrz, pomnażanie pomyślności narodu niemieckiego i reprezentacya jego wspólnych potrzeb, obrona nietykalności i konstytucyą zastrzeżonej niepodległości każdego z państw niemieckich, obrona publicznego stanu prawnego w tychże, wspólność prawodawstwa w zakresie spraw konstytucyą przekazanych związkowi, ułatwienie w zaprowadzeniu powszechnych ustaw niemieckich i instytucye w zakresie władzy prawodawczej każdego z państw niemieckich.

Artykuł 2.

Nowe organa związku.

Kierowanie sprawami związkowemi będzie powierzone przez Monarchów panujących i wolne miasta Niemiec dyrektoryatowi z pomiędzy nich utworzonemu.

Radę związkową będą składać pełnomocnicy rządów.

Zgromadzenie deputowanych będzie zwoływane peryodycznie. Zgromadzenie Monarchów także peryodycznie zbierać się będzie.

Będzie urządzony trybunał związkowy.

Dział II.

Dyrektoryat i rada związkowa.

Artykuł 3.

Utworzenie dyrektoryatu.

Cesarz austryacki, Król pruski, Król bawarski i dwaj z Monarchów mających udział w 8. 9. i 10 korpusie armii związkowej, będą składać dyrektoryat związku niemieckiego.

Ci dwaj ostatni członkowie dyrektoryatu będą wybierani w ten sposób, że rządy, które mają wspólnie wystawić jeden z wspomnianych korpusów, wybiorą z pomiędzy siebie po 1 członku dyrektoryatu na peryod lat 6, lub według okoliczności lat 3, i na przemian co trzeci rok reprezentacya każdego z tych korpusów zasiądzie w dyrektoryacie *).

Monarchowie mający udział w dyrektoryacie będą zwykle zastępywani przez pełnomocników w stolicy związku, jednakowoż wolno jest Monarchom zbierać się w razie ważniejszych spraw, aby osobiście wykonywać atrybucye dyrektoryatu.

Artykuł 4.

Utworzenie rady związkowej.

Radę związkową składają pełnomocnicy 17 głosów ściślejszej rady zgromadzenia związkowego. Austrya i Prusy mają w radzie związkowej po 3 głosy, tak, że liczba głosów pomnoży się do 21.

Pełnomocnicy mianowani do dyrektoryum będą także zwykle reprezentować swoje rządy w radzie związkowej.

Artykuł 5.

Prezydencya w dyrektoryacie i w radzie związkowej. Sposób głosowania. Stosunek do rządów dających pełnomocnictwo. Władze pomocnicze.

W dyrektoryacie i radzie związkowej będzie prezydować Austrya. Gdyby dla jakiejś przeszkody pełnomocnik austryacki nie mógł prezydować, zastąpi go w tej czynności pełnomocnik pruski.

Z prezydencyą połączone są wyłącznie atrybucye potrzebne do kierowania sprawami co do formy.

Wszystkie uchwały dyrektoryatu zapadają prostą większością głosów. Uchwały rady związkowej zapadają prostą większością głosów, o ile artykuły następujące nie będą wymagać odstąpienia od tej zasady.

Pełnomocnicy dyrektoryatu, tudzież członkowie rady związkowej są związane poleceniami swoich rządów. Jednakowoż rządy, a szczególniej dwory dyrektoryat składające, obowiązane są zaopatrzyć swoich pełnomocników w instrukcye jak najobszerniejsze, aby tok spraw związku był jak najmniej tamowany przez korespondencye pomiędzy pełnomocnikami, a dającymi pełnomocnictwo.

Pełnomocnicy rządów w radzie związkowej będą pośredniczyć w odnoszeniu się dyrektoryatu do tychże rządów.

Komisya wojskowa podlega dyrektoryatowi. Temuż jako władze pomocnicze przydane będą: Komisya spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, komisya finansów i komisya do spraw handlowych i celnych.

Siedzibą dyrektoryatu i rady związkowej będzie Frankfurt nad Menem. (C. d. n.)

*) Ponieważ powyższe postanowienia względem obudwu, drogą wyborów obsadzić się mających miejsc w dyrektoryacie, żadnej klasy Monarchów niemieckich w zasadzie nie powinno wyłączyć od wyboru, przydaje się objaśnienie, iż tekst proponowany opiera się na przypuszczeniu, że w skutek niezałatwionych obrad względem dywizyi piechoty rezerwowej wojska związkowego, uchwalonem będzie rozwiązanie tego korpusu, i nastąpi nowy podział kontyngensu na trzy mieszane korpusa armii. Zastrzega się więc zmiana tego projektu na przypadek, gdyby dywizya rezerwy nie została rozwiązana. Podobnież nierozstrzygniętem pozostaje pytanie, jak należałoby zaradzić zmianę w obsadzeniu tych obudwu miejsc w razie, gdyby zamiast istniejących teraz trzech korpusów mieszanych, utworzone zostały cztery, lub gdyby inny nowy podział zaprowadzono.

Frankfurt n. M., 21. sierpnia. *(Zjazd deputowanych niemieckich.)* Jednocześnie z kongresem monarchów, zjechali się w Frankfurcie członkowie izb deputowanych różnych państw niemieckich. W dniu 21. b. m. odbyli oni pierwsze swoje posiedzenie składające się w większości z deputowanych Niemiec środkowych i południowych. Na prezesów zebrania obrano Beningsena z Hanoweru, Barta z Bawaryi i Unruha z Prus. Przy rozprawie nad kwestyą niemiecką Venedey wniósł, ażeby zjazd wyznaczył na dz. 16. października zebranie się wszystkich deputowanych z całych Niemiec, dla popierania myśli zwołania zgromadzenia ustawodawczego.

Becker i Welcker wnieśli, ażeby konstytucya państwa niemieckiego z roku 1849 przez zgromadzenie narodowe ustawodawcze, zgłebiona i zatwierdzona została. Powstały następnie żwawe rozprawy, w których Hauser, Schulce-Delicz, Hölder i Löwe za wnioskiem komisyi przemawiali.

Hauser jako sprawozdawca komisyi, poddaje projekt reformy austryackie ścisłej i ostrej krytyce. mianowicie oznaczenia dotyczące ukonstytuowania władzy wykonawczej. następnie atribucyi związkowej do wzięcia udziału w wojnie, i atrybucyi dyrektoryatu co do bezpieczeństwa wewnętrznego; sądzi, iż obowiązek obierania jednej trzeciej części delegowanych z łona izb wyższych, na bliższy rozbiór zasługuje. Zdaniem jego kompetencya związkowej izby deputowanych w sprawach finansowych związku za nadto jest ograniczona.

Nie przypadek to zrządził, że kongres monarchów nastąpił jednocześnie z zjazdem deputowanych; deputowani nie mają wprawdzie mandatu, lecz mają prawo wypowiedzenia zdania swego w imieniu ludu, co nie bedzie bez wpływu na postanowienia monarchów.

Welcker motywował swój wniosek; w gorącej przemowie kładzie on główny nacisk na historyczne prawo konstytucyi państwa niemieckiego. Bez prawa zdaniem jego, nie ma honoru, nie ma pokoju.

Szulce-Delicz mówi, iż projekt reformy dowodzi, że poczucie narodowe obudziło sie w umyśle ksiazat. Projektu nie można wprost przyjąć, ani wprost odrzucić. Najprzód musi być zwołany parlament z wyborów ludowych, a potem dalszy rozwój przyjdzie sam z siebie. Naczelnictwo Prus stało się w Niemczech nie możliwe. Z rąk rządu Bismarkowskiego nie możnaby przyjąć reformy, dążącej do państwa zwiazkowego. Przyznanie to wprawdzie upakarzającem jest dla Prusaka, lecz rząd pruski tyle wykonał czynów ratować go mających, iż wkrótce nic nie zostanie do uratowania. Wypada przyjąć do związku prowincye wschodnio-pruskie, duchem niemieckim ożywione, dla odjęcia chętki Prusom zostania wielkim mocarstwem, i dla zrobienia z nich państwa czysto niemieckiego.

Volk z Augsburga powstaje przeciwko wnioskom w świetnej mowie. Rewolucya, zdaniem jego, grozić nie można, nie mając siły po temu. Rewolucye przychodzą jak burze, zrobić ich nie można. Stronnictwo jego jest także za konstytucyą państwa niemieckiego, lecz opinia publiczna w Bawaryi oświadcza się za projektem reformy. Gdyby zaś zgromadzenie postanowiło uchwalić trwanie konstytucyi z 1849 roku, w takim razie niechaj wnioskującym powierzy mandat do zwołania parlamentu, a gdyby napotkali na trudności, do przeprowadzenia uchwały siłą.

Löwe z Kalwy mówi z ironią, iż wzrusza go obstawanie w zasadzie przy konstytucyi z 1849 bez żadnych środków do jej przywrócenia. W loicznem następstwie nie parlament nowo zwołać się mający, musiałby być prawym parlamentem, lecz dawniejszy obcięty parlament, który pod jego prezydencya rozpędzony został. Ostrzega więc przed uporczywem obstawaniem przy zasadach i przed Donkiszoteryą.

Häuser odpiera zarzuty i zaleca goraco przyjęcie wniosków komisyi, poczem wszystkie poprawki wpisane zostały. Przy głosowaniu całe zgromadzenie powstaje za przyjęciem wniosków komisyi, przy żywych oklaskach z galeryi.

Rosya.

(Wybory w Finlandyi. — Adres szlachty wileńskiej.) W połowie przyszłego miesiąca zbierze się sejm krajowy w Finlandyi. Wybory po miastach już się zaczęły. W Helsingfors kupiec Kiselew zaproponował po wyborze aby mieszczanie polecili swoim deputowanym postarać się iżby petycye względem prawa stawiania wniosków, tudzież względem peryodycznego zwołania sejmów, były rządowi przedłożone. Wniosek ten został przyjęty jednogłośnie.

W Uleaborg zgodzono się aby tamtejsi deputowani wyjednali u stanów petycye, względem odpowiedniej czasowi formy reprezentacyi, względem peryodycznych sejmów, i odpowiedzialności ministrów, wotowania na budżet i protokołu finansowego, tudzież uregulowania banku i rzeczy menniczej przez stany, fińskiego pawilonu handlowego i ostatecznego oddzielenia wojska fińskiego od rosyjskiego. Oprócz tego deputowani mają starać się aby nie nastąpiło żadne przyzwolenie, póki nie będzie wysłana petycya w powyższych przedmiotach. Zresztą deputowani mają wstrzymać się od wyjawiania zdań w rzeczach, które nie odpowiadają prawdziwym konstytucyjnym interesom kraju.

Z **Petersburga** 14. sierpnia, piszą do *Dziennika Pow.* Najjaśniejszy Pan zaszczyciwszy odczytaniem przedstawione Jego Cesarskiej Mości, za pośrednictwem wileńskiego wojennego jenerał-gubernatora, najpoddanńiejsze pismo szlachty wileńskiej, Najwyżej rozkazać raczył, wynurzyć Najwyższe zadowolnienie Jego Cesarskiej Mości, wileńskiemu gubernialnemu marszałkowi szlachty, rzeczywistemu radcy stanu Domejko, który podpisał i przedstawił wspomnione najpoddanńiejsze pismo, i Najwyższe podziękowanie szlachcie, która upełnomocniła marszałka gubernialnego do podpisania i przedstawienia takowego pisma.

Dnia 17. b. m. rozstrzelano w Włocławku inżyniera cywilnego Józefa Zeglińskiego z powiatu Gostyńskiego za podburzenie do powstania, i udział w tymże. Rozstrzelany był ojcem rodziny i liczył 32 lat. — Trafiło w niego 15 kul.

Kronika.

(Stan zarazy bydła.) Podług raportów urzędowych z pierwszej połowy sierpnia r. b. można zarazę bydła rogatego w lwowskim okregu administracyjnym uważać już za zgasłą, gdyż nienadesły już żadne doniesienia o nowych wybuchach słabości, a w ostatnich dwóch miejscach dotkniętych zarazą, mianowicie w Kutkorzu i w Połtwi w obwodzie złoczowskim kończy sie już peryód kontumacyi.

(Pożary.) W nocy z 30. na 31. lipca r. b. zgorzał w Hosowczyku w obwodzie sanockim z niewiadomej przyczyny dom tamtejszego włościanina Fedia M. Szkodę obliczono na 150 zł. w. a.

Dnia 19. b. m. o godzinie 10. w nocy uderzył piorun w Podhajcach, miasteczku w obwodzie brzeżańskim, i zgorzały dwa domy na przedmieściu halickim; a o tej samej godzinie wszczął się pożar również z uderzenia pioruna w Serednem w obwodzie brzeżańskim, gdzie spłonęło cztery domy włościańskie z budynkami gospodarskiemi i tegorocznym plonem zboża. Także dziécię jedno zginęło w płomieniach.

(Nieszczęsne wypadki.) W Rosulnie w obwodzie stanisławowskim utonął 16. b. m. w tamtejszym stawie jedynastoletni chłopiec Michal Jacykiewicz wraz z koniem, którego pławił.

W Starogrodzie w obwodzie żółkiewskim zginał 14. b. m. taką samą śmiercią szeregowiec z pułku piechoty Arcyksięcia Szczepana, Wojciech Koryzna, kąpiąc się w Bugu.

Podobny wypadek wydarzył się także w Manasterzyskach w obwodzie stanisławowskim, gdzie 15. b. m. utonął kąpiąc się w stawie Kajetan Kiewczyński włościanin z Zawadawki. Nakoniec donoszą nam jeszcze z tego samego obwodu, że 14. b. m. zabił pioru w Baranowie włościankę Pelagię Nadorożnę podczas roboty w polu.

(Zabójstwo.) Dnia 23go z. m wydarzył się w Zaleszczykach małych, w obwodzie czortkowskim, następujący wypadek: Mularz tamtejszy Jędrzej W. zranił żonę swoją nożem w brzuch tak niebezpiecznie, że we dwa dni potem zakończyła życie. Powód tej zbrodni nie jest znany.

Gospodarstwo, przemysl i handel.

Komitet galic. Towarzystwa gospodarskiego podaje do wiadomości co następuje:

Odezwą hr. Edwarda Karolego prezesa Towarzystwa gospodarskiego w Węgrzech, zostaliśmy wezwani do współdziałania, aby z powodu tegorocznego w Węgrzech nieurodzaju, przyjść tamtejszym gospodarzom w pomoc z karmą dla bydła, t. j. jęczmieniem, owsem i paszą w zamian za wino.

Nie myślimy, aby bieżące czasy, gdzie i u nas wcale nie obfite mamy zbiory paszy, były przyjaźnemi takiemu porozumieniu się, zwłaszcza, że wino niestanowi nateraz nieodzownego dla nas artykułu, a każdemu głównie o gotówkę za swoje produkta chodzi.

Gdy jednak każde porozumienie się między producentem a konsumentem z ominięciem przekupnia, jest bardzo dla obu stron korzystne, przeto pozwalamy sobie zwrócić uwagę szanownych gospodarzy wiejskich na życzenia zakomunikowane nam z sąsiednich Węgier i zachęcić ich do wejścia z Komitetem w Koszycach w stosunki, czy to pojedyncze, czy też najlepiej przez wybranych z pomiędzy dowolnych kółek pośredników.

Byłoby Komitetowi pożądanem, gdyby panowie korespondenci donieśli mu swojego czasu o skutku tej propozycyi z powiatów gdzie ona uwzględnioną zostanie.

Z Komitetu c. k. Towarzystwa gosp. galic.

We Lwowie, dnia 13. sierpnia 1863 r.

Prezydujący:

Kazimirz Krasicki.

Stryj, 17go sierpnia. W pierwszej połowie z. m. były na targach tutejszych następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów.

	Miejsce targu:											
	Bolechów		Rożniatów		Żurawno		Dolina		Kalusz		Wojniłów	
	zr	cen.	zr	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr	cen.	zr.	cen.
	walutą austryacką											
Mec pszenicy . . .	3	50	2	90	3	25	2	80	3	.	3	.
„ żyta . . .	2	.	1	80	2	.	1	60	2	80	1	75
„ jęczmienia .	1	60	1	50	1	85	1	40	1	50	1	50
„ owsa . . .	1	60	1	.	1	40	1	20	1	20	1	.
„ hreczki . .	4	.	.	.	.	.	.	.	2	.	1	80
„ kukurudzy .	2	25	1	80	.	.	2	.	1	90	1	60
„ ziemniaków .	.	60	.	70	.	87	.	80	.	65	1	.
Cetnar siana . . .	1	60	.	60	1	10	1	.	1	60	.	54
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.		.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	20	.	.	.
Sąg drzewa twardego	4	73	4	80	4	20	5	.	5	.	6	30
„ „ miękkiego	3	78	4	.	2	70	3	85	4	.	5	25
Funt mięsa wołowego	.	10		9	.	9	.	9	.	10	.	11
Mas okowity . . .	.	63	.	50	.	62	.	75	.	38	.	60

Lwów, 24. sierpnia. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów: mec pszenicy (83 ℔) 3zł. 21 c.; żyta (79 ℔) 1 zł. 65 c.; jęczmienia (69 ℔) 1 zł. 37 c.; owsa (50 ℔) 1 zł. 26 c.; hreczki 2 zł. 20 c.; kartofli 71 c.; cetnar siana 1 zł. 26 c., okłotów 83 c.; sąg drzewa bukowego 10 zł. sosnowego 9 zł.

Wiedeń, 22. sierpnia. *(Targ wiedeński na woły.)* Na targach tutejszych było dnia 17. b. m. 1467 wołów węgierskich, 1789 galicyjskich, 95 niem., dnia 18. b. m. 6 węg., 2 niem., dnia 19. b. m. 155 węg., 14 galic., dnia 21. b. m. 6 węg., 3 niem. i płacono za cetnar po 20 zł. do 26 zł. 50 c. Waga jednej sztuki wynosiła 450 do 270 ℔. Na prowincyę odeszło 1263 sztuk, niesprzedano 395 sztuk.

Ostatnia poczta.

Od granicy **Żółkiewskiego obwodu** donoszą pod dniem 23. b. m., że ostatniemi dniami ochotnicy do powstania omijając straże pograniczne częścią pojedyńczo częścią w małych partyach bez broni przechodzą przez granicę do Królestwa Polskiego, by się połączyć z oddziałami powstańczemi znajdującemi się po tamtej stronie granicy.

Telegram Gazety Lwowskiej.

Warszawa, 24go sierpnia. Pogłoska, że Wielki książę Konstanty w tych dniach opuścić ma Warszawę, nabiera pewności.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 24. sierpnia.

Hotel europejski: PP. Br. Brunicki Julian, z Podhorzec. — Piotrowski Michał, z Wołynia.
Hotel Langa: Makomaski Ant., z Polski.
Hotel angielski: Hr. Raciborski Ant, z Podola.
Zajazd Krynickiego: Korytyński Mik., z Łohoszyna.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 24. sierpnia.

PP.: Grocholski Lud., na Wołyń. — Lencewicz Erazm, do Kulikowa. — Croase Lud., do Koszelowa. — Matuszewski Miecz., do Hniłowód. — Komarnicki Bolesław, do Sasowa. — Hr. Komorowski Wład., do Dziewiętnik. — Bal Franc., do Tuligłów. — Czajkowski Jan, do Sarnik. — Żurakowski August, do Horbacza. — Truskolawski Henryk, do Jasieniowa. — Niesiołowski Leon, do Błażkowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 24. sierpnia 1863.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	‴ 325.67	+10.4	83.1	zachodni sł.	pochmurno
2. god. po poł.	325.77	+14.5	58.3	półn.-zach. „	„
10. god. wiecz.	326 23	+11.5	81.9	zachodni „	„

W nocy deszcz 1‴24.

T E A T R.

Dziś teatr niemiecki: „**Des Teufels Zopf,**“ komedya ze spiewami i tańcami w 3 aktach z francuzkiego.

Kurs lwowski.

Dnia 24. sierpnia.		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	$24\frac{1}{2}$	5	30
Dukat cesarski	„ „	5	$27\frac{1}{2}$	5	33
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	11	9	20
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	$74\frac{1}{2}$	1	77
Talar pruski	„ „	1	66	1	68
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „		—		
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	75	45	76	10
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	79	21	79	84
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	73	83	74	45
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	81	53	82	28
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	201	25	203	25

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 24. sierpnia.	złr.	kr.
5% Metaliki	76	70
5% pożyczka narodowa	82	30
Losy z 1860 roku	101	30
Akcye banku wiedeńskiego	793	—
„ „ kredytowego	191	40
Londyn, 10 funtów szterlingów	112	—
Dukat pojedyńczy	5	33
Srebro	111	25

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 22. sierpnia.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	72 80	72.90
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	96.	96.50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	82 20	82.30
od kwiet. do paźd. po 5%	82.35	82.55
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	76 75	76.90
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	76.80	77.—
dtto. po $4\frac{1}{2}$%	69.—	69.25
dtto. „ 4%	61.—	61.50
dtto. „ 3%	46.—	46.50
dtto. „ $2\frac{1}{2}$%	38.—	39.—
dtto. „ 1%	15.25	15.30
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	159.50	160.—
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	157.—	158 50
Przez do wyl. z r. 1854	95.75	96.25
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	101 35	101 45
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	101.50	101.70
Renty Como po 42 lir. aust.	17.—	17.50
W ylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	71.50	72.—
„ „ „ $4\frac{1}{2}$%	67.50	68.—
„ „ „ 4%	59 50	60.—
„ „ „ $3\frac{1}{2}$%	51.50	52.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ $2\frac{1}{2}$%	59.50	61.—
„ $2\frac{1}{4}$%	52.—	53 —
„ 2%	47.—	48.—
„ $1\frac{3}{4}$%	41.—	42.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ $4\frac{1}{2}$%	67.50	68.—
„ 4%	59.50	60. —

B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	86.—	87.—
Wyż. Aust. i Salcb.	85.—	85.50
Czech	90 50	91.—
Morawii	88.—	89.—
Szląska	87.50	88.50
Styryi	86.50	87.50
Tyrolu	91.—	—.—
Kar., Krainy i Wyb.	86.—	88.50
Węgier	76 40	76.90

Obl. ind. po 5proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Banatu Tem.	75.—	75.25
Kroacyi i Slawonii	76 25	76.75
Galicyi	74.—	74.40
Siedmiogrodu	74.50	75.—
Bukowina	73.75	74.25
Z klauzulą wylos. w r. 1867	73.75	74.25
Lomb. wen. poż. z r. 1859	92.50	—.—
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.
„ 4%	60.—	60.50
Dług Salcburga „ $3\frac{1}{2}$%	—.—	—.—
„ 3%	60.—	60.50
„ $2\frac{1}{2}$%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	30.—	31.—
„ $1\frac{3}{4}$%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	27.—	—.—
„ $2\frac{1}{2}$% „ 100 „	22.50	—.—
„ $2\frac{1}{4}$% „ 100 „	20.25	—.—
„ 2% „ 100 „	18.—	—.—
„ $1\frac{3}{4}$% „ 100 „	15.50	—.—

3. Akcye.

(Za sztukę.)	pien.	towar.
Banku narodowego	795.—	796.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	191.80	192 —
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	640.—	642.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1706.—	1708.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	190.—	190 50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	147.—	147.50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	127.25	127.50
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	—.—
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	244.—	246.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	202.—	202.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	40.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	99.—	100.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	675.—	680.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	235.—	240.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—
Kol. Grac-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	—.—	155.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	446.—	447.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	250.—	252.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	395.—	400.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	398.—	402.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	258.—	260.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	162.50	162.75

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	102.75	103.—
10let. „ 1857 po 5%	92.—	92.50
przeznaczone do los. po 5%	—.—	—.—
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	87 80	88.—
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	75.50	76.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.—	97.50
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	93.50	93.70
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	88.—	88.50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	121.—	121.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	116.50	116.75
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	91.—	91.50
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	88.50	89.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	80.—	80.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	94.—	95.—
Lloyda za 100 zł.	89.50	90.50
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	96.—	96.50
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	78.—	78.50
Grac. Köflach. kol. i Tow. gór. po 400 zł. w.a. (1000 fr.)	75.—	80.—

6. Losy.

(za sztukę.)	pien.	towar
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	135.15	135.30
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	92. —	92.25
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	115.—	116.—
„ „ po 50 zł. m. k.	52.50	53.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	34.—	34.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	94.—	94 50
Salma „ 40 „ „	36.25	36.50
Palfiego „ 40 „ „	36.75	37.25
Clarego „ 40 „ „	33.50	34.—
St. Genois „ 40 „ „	34.75	35.—
Windischgrätza 20 zł. „	21.—	21.50
Waldsteina 20 „	20.—	20.50
Keglevicha 10 „	15.—	15.25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	94.70	94.70
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	94.80	94.85
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	83.60	83.70
Lipsk za 100 tal	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	111.85	111.90
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	44.—	44.10
Marsylia za 100 fr.	44 20	44.25
Paryż za 100 fr.	44.25	44.30
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po ukazaniu.)

Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

Dukaty ces. men.	$5.31\frac{1}{2}$	$5.32\frac{1}{2}$
dtto. pełnej wagi	$5.31\frac{1}{2}$	$5.32\frac{1}{2}$
Korona	15.25	15.30
20frankówka	8.95	8.96
Rosyjski imperyał	9.16	9.18
Talar związkowy	$1.66\frac{1}{2}$	$1.67\frac{1}{2}$
Srebro	111.25	111.50
Kurs korony w c. k. kasach 13zł. 50c.		

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rzadowej.